

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب معلم

آموزش قرآن

ششم دبستان

آموزگاران گرامی!

برای دستیابی به اهداف آموزش قرآن و هماهنگی با روش‌های تدریس ارائه شده،
مقدمه کتاب را با دقت مطالعه کنید.

طبق مصوبه‌ی جلسه‌ی ۶۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش
درس قرآن، توسط آموزگار پایه و طیّ سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب: کتاب معلم قرآن ششم دبستان - ۷۴/۳

مؤلفان: ابوالفضل انوشه‌پور، مسعود تهرانی فرجاد، الهه ستوده، غلام‌عباس سرشور خراسانی، منصوره سیدصالحی،

سیدمهدی سیف، حسن فلاح، رضا نباتی و مسعود وکیل

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

مدیر امور فنی و چاپ: سیداحمد حسینی

صفحه‌آرا: راحله زادفتح‌اله

حروفچین: سیده فاطمه محسنی، زهرا ایمانی نصر

مصحح: علیرضا ملکان، حسین قاسم‌پور اقدم

امور آماده‌سازی خبر: فاطمه پزشکی

امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت‌کلاچاهی، پیمان حبیب‌پور

ناشر: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت: www.chap.sch.ir

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۱

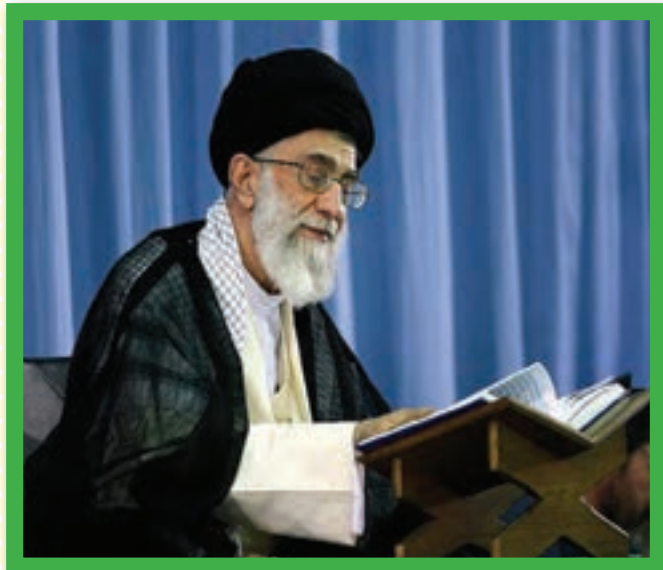
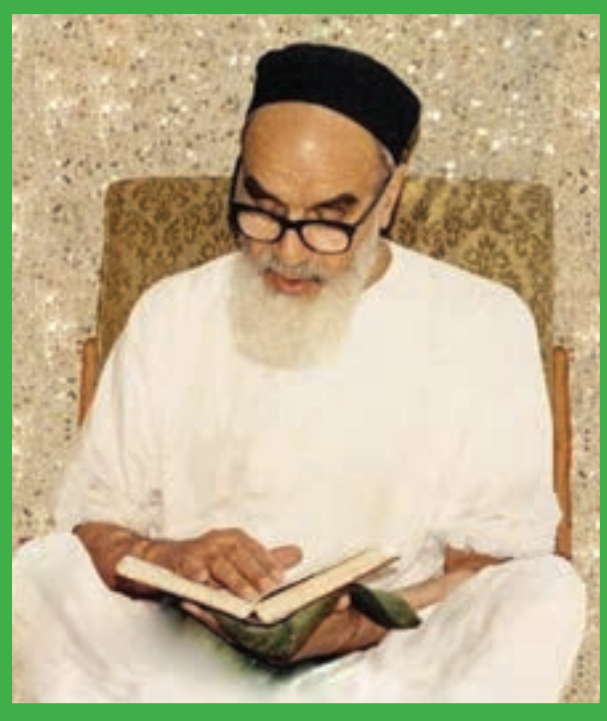
حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۰۸۰-۲ / ISBN 978-964-05-2080-2

شما ای فرزندان برومند اسلام!
تدریس قرآن در هر رشته‌ای از آن را مدنظر
و مقصد اعلای خود قرار دهید.
تربیت باید تربیت قرآنی باشد و بچه‌های
ما باید تربیت قرآنی بشوند.

من از معلمان محترم دوره ابتدایی خواهش
می‌کنم به درس قرآن در این دوره اهمیت
بیش‌تری بدهند.
اگر تحصیل‌کرده‌های ما روزی یک صفحه
از قرآن را با توجه به معنا بخوانند و در آن
تدبّر کنند، غوغایی در کشور به پا می‌شود.
این کار به فرهنگ‌سازی و تدبیر نیاز دارد.

فهرست مطالب

بیش گفتار

بخش اول: کلیات روش تدریس

آموزش قرآن در جست و جوی چیست؟	۲
دانش آموزان در پنج پایه اول دوره ابتدایی در درس قرآن چه آموخته اند؟	۲
اهداف درس قرآن پایه ششم ابتدایی	۴
ساختار و محتوای کلی کتاب آموزش قرآن پایه ششم ابتدایی	۴
تعریف، اهداف و روش کلی تدریس بخش های مختلف یک درس	۵
یک صفحه از قرآن کریم	۵
روش رفع اشکالات روخوانی	۶
قرائت آیات درس	۷
خواندن برخی از آیات درس همراه با ترجمه آنها	۸
کار در کلاس	۸
پیام قرآنی	۱۰
داستان قرآنی	۱۱
خواندن از روی قرآن کامل	۱۲
یک نکته از هزاران	۱۳
یادآوری	۱۳
انس با قرآن در خانه	۱۴
قرآن در تابستان	۱۵
رسانه ها، وسائل و تجهیزات مورد استفاده در آموزش قرآن	۱۶
نقش خانواده در دستیابی به اهداف آموزش قرآن	۱۸
ارزشیابی مستمر و پایانی پیشرفت تحصیلی درس قرآن در پایه ششم ابتدایی	۲۰

بخش دوم: روش تدریس هر درس

۲۴	یادآوری، نماز در قرآن، آیات ۲ تا ۴ سوره انفال، وقت نماز	درس اول
۲۹	سوره فتح آیات ۱ تا ۱۵، حتی یک وجب خاک	درس دوم
۳۳	آیه آخر سوره فتح، سوره حُجُرَات آیات ۱ تا ۱۱، مؤمنان برادرند	درس سوم
۳۶	سوره حجرات آیات ۱۲ تا ۱۸، سوره ق آیات ۱ تا ۱۵، ملاک برتری	درس چهارم
۳۹	سوره ق آیات ۳۶ تا ۴۵، سوره ذاریات آیات ۱ تا ۳۰، گسترش آسمان، یادآوری (۱)	درس پنجم
۴۱	سوره قمر آیات ۱ تا ۲۷، سوره قمر آیات ۵۰ تا ۵۵، سوره الرحمن آیات ۱ تا ۱۶، نظم در آفرینش	درس هفتم
۴۳	قرآن در تابستان (سوره‌های جمعه، منافقون، تغابن، طلاق، تحریم، ملک و قلم)	درس آخر
۴۴	فهرست کلمات ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا ششم ابتدایی	
۴۸	فهرست کتب مفید برای مطالعه	

پیش‌گفتار

قرآن پیام روشن الهی است که همهٔ انسان‌ها را به راستی و رستگاری دعوت می‌کند، از صدر اسلام تاکنون در میان مسلمانان، توانایی خواندن و فهمیدن این پیام جاودانه از مهم‌ترین اهداف تعلیم و تربیت بوده است. در کشور ما نیز به اقتضای جایگاه خاص دین اسلام در فرهنگ مردم ایران و جایگاه ویژهٔ قرآن در دین اسلام، باید به آموزش قرآن به‌طور خاص توجه کرد تا شرایط مساعد برای تحقق اهداف این درس فراهم آید. از این‌رو، درس قرآن در بین دوره‌های تحصیلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین جهت برای ارتقای توانایی شما آموزگار محترم و کسب توفیق بیشتر در دست‌یابی به اهداف آموزشی، کتاب راهنمای معلم تدوین شده است که معلم با مطالعهٔ دقیق آن از یک‌سو با طرح درس و اهداف خاص هر درس آشنا می‌شود و از سوی دیگر با استفاده از توضیحات و دانستنی‌هایی که ویژهٔ معلم است، توانایی خود را در پاسخ دادن به پرسش‌های احتمالی دانش‌آموزان ارتقاء می‌بخشد و با اعتماد و اطمینان بیشتری در کلاس حضور می‌یابد. ضمناً کتاب راهنمای معلم موجب هماهنگی در آموزش و آشنایی بیشتر معلمان با اهداف و روش‌های تدریس درس موردنظر می‌شود و زمینهٔ خلاقیت و ابتکار بیشتر او را فراهم می‌آورد.

آموزگار محترم، از آنجا که دانش‌آموزان از پایهٔ اول ابتدایی آموزش قرآن را آغاز می‌کنند، بسیار مناسب است که کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های قبلی و راهنمای معلم آنها را مطالعه کنید تا هرچه بیشتر با آموخته‌ها و توانایی‌های موردنظر دانش‌آموزان برای ورود به آموزش کتاب پایهٔ ششم آشنا شوید. همچنین پیش از آغاز سال تحصیلی یک بار همهٔ مطالب کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایهٔ ششم – کتاب حاضر – و قبل از تدریس هر درس یک‌بار دیگر، روش تدریس آن درس را به دقت مطالعه کنید. توجه داشته باشید که پس از تسلط بر مطالب کتاب، آنچه اهمیت دارد، خلاقیت شما در ارائهٔ مناسب مطالب با توجه به شرایط خاص کلاس است.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هر گونه اظهارنظر و ارائهٔ پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامهٔ درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند. پیشاپیش از همکاری و تلاش همهٔ عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

وب‌گاه (سایت) <http://quran-dept.talif.sch.ir>

پیام‌نگار (ایمیل) quran@dept.talif.sch.ir